

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis Stenograficzny

ze wspólnego posiedzenia
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (66.)

oraz

Komisji Samorządu Terytorialnego
i Administracji Państwowej (52.)

15 grudnia 2020 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 292, druki sejmowe nr 798 i 810).

(Początek posiedzenia o godzinie 19 minut 11)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej Zygmunt Frankiewicz)

**PRZEWODNICZĄCY
ZYGUNT FRANKIEWICZ**

Otwieram posiedzenie połączonych komisji: Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Zapytam: czy na sali są osoby, które zawodowo zajmują się działalnością lobbingsową? Nie ma takich osób.

Przypomnę, że posiedzenie jest transmitowane i nagrywane.

Celem dzisiejszego posiedzenia jest: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin oraz niektórych innych ustaw.

Ten projekt jako pilny został wniesiony do Senatu.

Na posiedzeniu oprócz państwa senatorów są obecni: pan Jarosław Szajner, szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców – witam bardzo serdecznie; pan Michał Błaszczyszki z tego samego urzędu, dyrektor Departamentu Prawa Migracyjnego. Jest pan Marcin Wereszczyński, dyrektor Departamentu Prawnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, a także pani Emilia Chojnowska z tego samego ministerstwa, naczelnik Wydziału Legislacji i Umów Międzynarodowych w Departamencie Prawnym – witamy serdecznie. Możliwe, że dotrze do

nas jeszcze pan Marek Wójcik ze Związku Miast Polskich. Jest z nami także pani Danuta Drypa, główny legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu.

Zacniemy od prezentacji ustawy. Poproszę państwa albo z Urzędu do Spraw Cudzoziemców albo MSWiA o zaprezentowanie krótko tej ustawy.

**SZEF
URZĘDU DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW
JAROSŁAW SZAJNER**

Jarosław Szajner, szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Postaram się pokrótce przedstawić założenia ustawy.

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt przedstawić przyjętą przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 10 grudnia br. ustawę o zmianie ustawy o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin oraz niektórych innych ustaw; druk senacki nr 292.

Ustawa ma przede wszystkim na celu: po pierwsze, zapewnienie stosowania przez Rzeczpospolitą Polską umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej w zakresie zasad wjazdu i pobytu obywateli tego państwa, członków ich rodzin oraz innych osób objętych zakresem stosowania tej umowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po okresie

przejściowym, który zakończy się z upływem 31 grudnia 2020 r.; po drugie, dostosowanie polskiego porządku prawnego do orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z zakresu wykładni stosowania dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, a także uzupełnienie wdrożenia przepisów tej dyrektywy w kwestii ograniczenia prawa do swobody przepływu osób z uwagi na zagrożenie dla bezpieczeństwa oraz nadużycia prawa; po trzecie, uzupełnienie wdrożenia art. 11 dyrektywy 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar poprzez wprowadzenie możliwości wydawania zaświadczenia potwierdzającego istnienie domniemania o byciu ofiarą handlu ludźmi, także obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii oraz członkom ich rodzin niebędącym obywatelami tych państw; po czwarte, zapewnienie stosowania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1157, które wprowadza jednolity format dokumentów wydawanych obywatelom Unii Europejskiej oraz członkom ich rodzin, którzy korzystają ze swobody przemieszczania się poprzez wprowadzenie przepisów regulujących wydawanie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela Unii Europejskiej w formie zbliżonym do karty pobytu, czyli dokumentu zabezpieczonego ze zdjęciem, a nie jak dotąd w formie papierowej, jak też uregulowanie na nowo, zgodnie z ww. rozporządzeniem zawartości i formatu innych dokumentów dotyczących traktatowej swobody przepływu osób, w tym dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty pobytowej oraz karty stałego pobytu członka rodziny obywatela Unii Europejskiej. Wspomniane rozwiązania zapewnią najwyższy standard tych dokumentów, jak też ich zabezpieczenie przed fałszerstwem.

W celu zapewnienia stosowania przez Polskę wspomnianej umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa przedkładana ustawa wprowadza regulacje, które pozwalają na zachowanie dotychczasowego prawa pobytu oraz prawa stałego pobytu obywatelom tego państwa oraz członkom ich rodzin, którzy zamieszkiwali

w Polsce przed dniem 31 grudnia 2020 r. Potwierdzeniem posiadania praw pobytowych przez beneficjentów umowy o wystąpieniu będą nowe dokumenty wydawane przez wojewodów w formie określonej decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej w formie właściwym dla karty pobytu wydawanej w Polsce dla obywateli państw trzecich.

W celu dostosowania polskiego prawa do orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej rozszerzono zakres podmiotowy nowelizowanej ustawy o wyjeździe poprzez objęcie definicją członka rodziny różnych kategorii cudzoziemców pozostających w relacjach rodzinnych z obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu, EFTA, oraz Szwajcarii, oraz obywatelami polskimi, do których w ocenie Trybunału Sprawiedliwości dyrektywa 2004/38/WE powinna mieć zastosowanie w drodze analogii. Ustawa dokonuje także uzupełnienia w zakresie wdrożenia przepisów dyrektywy 2004/38/WE przede wszystkim poprzez: wprowadzenie nowych podstaw odmowy wydania wizy dla członka rodziny obywatela Unii Europejskiej, odmowy przyznania prawa pobytu oraz prawa stałego pobytu ze względu na złożenie fałszywych zeznań, przedstawianie w postępowaniu administracyjnym podrobionych dokumentów czy próbę obejścia przepisów prawa dotyczącego swobody przepływu osób.

Ponadto ustawa przewiduje wprowadzenie uregulowań pozwalających na zamieszczanie w kartach pobytowych oraz w kartach stałego pobytu stosownych adnotacji oraz obrazu linii papilarnych, a w konsekwencji, aby doszło do zmiany formatu tychże dokumentów na bardziej zabezpieczony przed fałszerstwem. W celu usprawnienia postępowań administracyjnych w sprawie wydaleń obywateli Unii Europejskiej oraz członków ich rodzin niebędących obywatelami Unii Europejskiej organy Straży Granicznej przejmą od wojewodów kompetencje w sprawie wydawania decyzji w tych sprawach na wzór przepisów ustawy o cudzoziemcach. Proponowane rozwiązania pozwolą na uproszczenie procedur w sprawach wydaleń i przyczynią się także do poprawy efektywności prowadzonych w tych sprawach postępowań, ponieważ zgodnie z przepisami te same organy, czyli organy Straży Granicznej, będą orzekały o wydaleniu oraz o ewentualnym wykonaniu tych decyzji.

Proponowana zmiana oprócz zapewnienia większej spójności systemowej ma na celu również potencjalne odciążenie wojewodów. Pozostałe zmiany wprowadzone w innych ustawach, czyli w ustawie o opłacie skarbowej, ustawie o cudzoziemcach, ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawie o ewidencji ludności i ustawie o pomocy społecznej mają charakter wynikowy i porządkujący, i są efektem uwzględnienia zasadniczych regulacji wprowadzonych projektowaną nowelizacją.

Przedkładana ustawa przewiduje datę wejścia w życie na dzień 1 stycznia 2021 r. Z uwagi na to, że jest to pierwszy dzień po końcu okresu przejściowego, w którym w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa ma zastosowanie prawo Unii Europejskiej, w odniesieniu do części przepisów projektowanej ustawy dotyczących nowych formatów dokumentów wydawanych obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu, EFTA, i Szwajcarii przewidziano opóźniony termin wejścia w życie, tj. na dzień 2 sierpnia 2021 r., z uwagi na konieczność przygotowania rozwiązań technicznych pozwalających na wykonanie ustawy.

Pragnę podkreślić, że projekt ustawy jeszcze przed przyjęciem przez Radę Ministrów w dniu 1 grudnia 2020 r. przeszedł szerokie konsultacje, w tym z organizacjami społecznymi, m.in. z Instytutem na rzecz Państwa Prawa, Helsińską Fundacją Praw Człowieka, związkami zawodowymi, organizacjami pracodawców, w tym Brytyjsko-Polską Izbą Handlową, Business Centre Club, Pracodawcami RP. Na etapie prac rządowych projekt wymagał ponadto uzgodnienia m.in. przez: Komitet do Spraw Europejskich, Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji, Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, a następnie przez Komitet Stały Rady Ministrów. Z uwagi na stopień skomplikowania projektu ustawy i konieczność przeprowadzenia wskazanych szerokich konsultacji, proces uzgodnień był czasochłonny, jednakże projekt został uznany przez Radę Ministrów za pilny, co daje możliwość przyjęcia ustawy w terminie umożliwiającym jej wejście w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Przedstawiając wymienione argumenty, uprzejmie proszę o zarekomendowanie Wysokiemu Senatowi przyjęcie przedmiotowej ustawy bez poprawek. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ZYGUNT FRANKIEWICZ**

Bardzo dziękuję.

Proszę panią mecenas o przedstawienie opinii Biura Legislacyjnego. Bardzo proszę.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
DANUTA DRYPA**

Dziękuję.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

W opinii, która została przygotowana do przedmiotowej ustawy, Biuro Legislacyjne zawarło 2 uwagi o charakterze szczegółowym.

Uwaga pierwsza dotyczy art. 6 pktu 3 lit. c nowelizowanej ustawy o cudzoziemcach, który to przepis nadaje nowe brzmienie pktowi 25 w art. 60 w ust. 1 tej ustawy. Brzmienie tego punktu jest następujące: „25) innych niż określone w pkt 1–24b”. Natomiast wstęp do wyliczenia w art. 60 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach brzmi: „Wizę Schengen lub wizę krajową wydaje się w celu:”. Zatem nie ma spójności pomiędzy wstępem do wyliczenia w art. 60 ust. 1 a brzmieniem nowelizowanego pktu 25. I tutaj można byłoby rozważyć przyjęcie poprawki, która po prostu dąży do zachowania spójności w tych przepisach. Ona by brzmiała w sposób następujący: w art. 6 w pkt 4 w lit. c wyraz „innych” zastępuje się wyrazem „innym”. Wtedy byłaby zgodność gramatyczna.

Jeżeli chodzi o uwagę drugą, ona dotyczy wprowadzenia ewentualnych poprawek o charakterze językowym. I tutaj muszę przyznać, że w pośpiechu również sama popełniłam pewną nieścisłość. Dlatego postaram się państwu przeczytać propozycje poprawek we właściwym brzmieniu. Część tych zmian została już uwzględniona w czasie procesu legislacyjnego w Sejmie, ale zostało ich jeszcze kilka. Propozycje poprawek polegają na tym, aby: w art. 11 w ust. 2 wyrazy „członków rodziny obywateli państw członkowskich” zastąpić wyrazami „członków rodzin obywateli państw członkowskich”; w art. 13 w ust. 1 wyrazy „członkom rodziny obywateli Zjednoczonego Królestwa” zastąpić wyrazami „członkom rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa” i odpowiednio

w ust. 2 art. 13 wyrazy „członków rodziny obywateli Zjednoczonego Królestwa” zastąpić wyrazami „członków rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa”. Następnie w art. 16 w ust. 2 wyrazy „członka rodziny obywateli UE” zastępuje się wyrazami „członka rodziny obywatela UE” i w art. 22 w pkt 2 w lit. a wyrazy „członkom rodziny obywateli” zastępuje się wyrazami „członkowi rodziny obywatela”. To wszystko. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ZYGMUNT FRANKIEWICZ

Dziękuję bardzo.

Czy państwo reprezentujący rząd mogą się odnieść do propozycji poprawek?

SZEF
URZĘDU DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW
JAROSŁAW SZAJNER

Poproszę pana dyrektora Wereszczyńskiego.

DYREKTOR
DEPARTAMENTU PRAWNEGO
W MINISTERSTWIE SPRAW
WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
MARCIN WERESZCZYŃSKI

Dziękuję.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Marcin Wereszczyński, dyrektor Departamentu Prawnego MSWiA.

Dziękuję pani mecenas za tę wnikliwą ocenę i przedstawione uwagi. Chciałbym bardzo krótko odnieść się do nich.

Otóż pierwsza ze zgłoszonych uwag w istocie dotyczy art. 60, który w zdaniu wstępnym posługuje się liczbą pojedynczą, tj. „Wizę Schengen lub wizę krajową wydaje się w celu”, ale następujące po nim 24 przypadki nie budzą wątpliwości co do tego, że dwudziesty piąty spośród tych przypadków nie jest pierwszym, ale kolejnym. Tak więc użyte w nim – być może niezbyt fortunnie, jeśli chodzi o poprawność językową – sformułowanie zaimkowe „innych niż określone” nie budzi żadnych wątpliwości, że chodzi oczywiście o inny przypadek niż określone w pktach 1–24b.

Podobnie w zaproponowanej poprawce drugiej w lit. a i b podwójne użycie liczby mnogiej

„członków” i „obywateli”, „członkom” i „obywateli” nie rodzi żadnych wątpliwości co do tego, że chodzi o mnogość, o wielość tychże podmiotów. Co do propozycji poprawek zawartych w lit. c i d mam pewną wątpliwość co do ich poprawności. W art. 16 ust. 2 w odniesieniu do mnogiej liczby postępowań tam określonych ustawa używa również liczby mnogiej „obywateli”. Podobnie jak w art. 22 pkt 2 lit. a w odniesieniu do wielości dokumentów, o których jest mowa w tym przepisie, posługujemy się liczbą mnogą: „członkom rodziny”.

Zatem bardzo dziękuję za te uwagi. Prosiłbyśmy Wysoką Komisję o rekomendowanie projektu bez ich uwzględnienia, troszkę na zasadzie, że w tym wypadku lepsze jest trochę wrogiem dobrego. Również kalendarz parlamentarny wskazuje na zasadność przyjęcia ustawy bez tych poprawek, które w istocie nie wnoszą żadnych istotnych zmian. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
ZYGMUNT FRANKIEWICZ

Czy pani legislator chce się jeszcze odnieść do tych wyjaśnień?

Dziękuję bardzo.

Ja proponuję takie postępowanie: jeżeli nie będzie innych poprawek, to faktycznie może nie warto dzielić włosa na czworo, przy czym sformułowanie „członków rodziny obywateli państw członkowskich” nie jest szczęśliwe i co do tego chyba nie ma wątpliwości.

Proszę bardzo, otwieram dyskusję.

Kto z państwa chce zabrać głos?

Pan marszałek Bogdan Borusewicz.

Bardzo proszę.

(Głos z sali: Mikrofon!)

Nie słyszymy pana marszałka. Proszę o włączenie mikrofonu. Jeżeli jest taka potrzeba, to ja przeczytam te formułki, ale myślę, że po tylu miesiącach zdalnej pracy już chyba byłaby to strata czasu. Jeżeli będzie taka konieczność, to proszę powiedzieć.

Bardzo proszę.

SENATOR
BOGDAN BORUSEWICZ

Dziękuję.

Mam kilka pytań do dyrektora Wereszczyńskiego, bo on tutaj jest kompetentny. Czy zmiana

przepisu, który mówił, że o wydaleniu decydował wojewoda, a realizowała Straż Graniczna, a tutaj...

(Przewodniczący Zygmunt Frankiewicz: Panie Marszałku, prosimy mówić głośniej, bo nie jestem pewny, czy wszyscy na tej sali dobrze pana słyszą. Bardzo proszę.)

Czy zmiana przepisu, że decyzje dotyczące wydalenia i realizacja będzie przechodzić do Straży Granicznej... Czyli jakby usuwa się...

(Zakłócenia w trakcie wypowiedzi)

...uzasadnienie decyzji, jeśli chodzi o realizację tej decyzji. Czy ona wynika...

(Zakłócenia w trakcie wypowiedzi)

Czy ona wynika z umowy między Unią...

(Zakłócenia w trakcie wypowiedzi)

...MSWiA zmienia...

(Zakłócenia w trakcie wypowiedzi)

...Od dłuższego czasu prowadzona, czyli inny organ...

**PRZEWODNICZĄCY
ZYGMUNT FRANKIEWICZ**

Panie Marszałku, słyszymy pana z przerwami, tak że nie jestem pewny, czy państwo będą potrafili się odnieść do pytań.

(Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców Jarosław Szajner: Przepraszam, Panie Przewodniczący. Będziemy potrafili się odnieść. Dziękuję, Panie Marszałku, wiemy o co chodzi. Będziemy potrafili do tego się odnieść.)

Dobrze, czyli to zostało zrozumiane.

(Senator Bogdan Borusewicz: To jest jedno pytanie.)

To proszę dalej.

**SENATOR
BOGDAN BORUSEWICZ**

Jeżeli można... Czy wizy tzn. linie papilarne na wizach dotyczą ruchu obywateli Unii Europejskiej ze Zjednoczonym Królestwem? Czy to dotyczy tylko tego zagadnienia? No bo dotychczas jednak wewnątrz Unii Europejskiej nie było tego typu praktyki. Czy w związku z tym następuje także zmiana dokumentów upoważniających do poruszania się w ramach Unii Europejskiej obywateli państw Unii Europejskiej? Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ZYGMUNT FRANKIEWICZ**

Dziękuję bardzo.

Proszę o podjęcie próby odpowiedzi. Jeżeli będą wątpliwości, to będziemy prosili pana marszałka o doprecyzowanie pytania.

Bardzo proszę.

**DYREKTOR
DEPARTAMENTU PRAWNEGO
W MINISTERSTWIE SPRAW
WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
MARCIN WERESZCZYŃSKI**

Dziękuję bardzo. Jeszcze raz Marcin Wereszczyński.

Dobry wieczór, Panie Marszałku. Dobry wieczór, Panie Ministrze.

Ja bardzo dziękuję za te pytania. Odpowiedź na pierwsze z nich jest taka, że nie wywodzi się to właściwie z żadnego aktu prawa międzynarodowego. Jest to po prostu kwestią usprawnienia wydawania określonych orzeczeń w prawie migracyjnym, jeśli chodzi o przeniesienie kompetencji z wojewodów na organy Straży Granicznej. Ale jeśli pan pozwoli, o odpowiedź na drugie pytanie poprosiłbym kolegę Michała Bleszyńskiego, który całe życie właściwie poświęcił prawnu migracyjnemu. Dziękuję bardzo.

**DYREKTOR
DEPARTAMENTU PRAWA MIGRACYJNEGO
W URZĘDZIE DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW
MICHAŁ BŁESZYŃSKI**

Dziękuję serdecznie.

Michał Bleszyński, Urząd do Spraw Cudzoziemców.

Jeżeli chodzi o kwestię dotyczącą odcisków linii papilarnych, które będą umieszczane w dokumentach, to chciałbym uściślić taką kwestię, która padła w pytaniu. Ustawa nie reguluje sprawy pobierania odcisków linii papilarnych do celu wydania wiz, tylko do celu wydawania dokumentów przede wszystkim obywatelom Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz członkom ich rodzin, którzy są beneficjentami umowy wystąpienia. Tak jak była mowa w wystąpieniu pana

ministra Szajnera, format tych dokumentów został określony przez Komisję Europejską w decyzji wykonawczej nr C(2020) 1114 z dnia 21 lutego 2020 r. Ta decyzja została wydana na podstawie art. 5 decyzji Rady o przystąpieniu Unii Europejskiej do tejże właśnie umowy o wystąpieniu.

(*Senator Bogdan Borusewicz*: Rozumiem. Czyli dotyczy to tylko podróży obywateli państw Unii Europejskiej do Zjednoczonego Królestwa i odwrotnie, tak? Zmian, jeśli chodzi o wewnętrzny ruch w Unii Europejskiej, nie ma.)

Chciałbym jeszcze rozwinąć tę wypowiedź. Mówimy tutaj o beneficjentach umowy wystąpienia. Pozostali obywatele Zjednoczonego Królestwa, których jest zdecydowana większość i którzy do końca okresu przejściowego, który kończy się z końcem tego roku, nie korzystają ze swobody przepływu osób, czyli w istocie nie mają miejsca pobytu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, staną się z dniem 1 stycznia 2021 r. tzw. obywatelami państw trzecich, i oni nie będą mogli korzystać z żadnej swobody przepływu osób. Ale zgodnie z nowelizacją rozporządzenia tzw. wizowego obywatele brytyjscy będą zwolnieni z obowiązku posiadania wiz w ramach tzw. pobytu krótkoterminowego do 90 dni w okresie 180 dni. Czyli po obszarze Schengen wszyscy obywatele brytyjscy w okresie 90/180 będą mogli się przemieszczać. Natomiast te dokumenty, które będą wydawały organy polskie, mają przede wszystkim na celu zapewnienie praw pobytowych obywateli brytyjskich i członków ich rodzin w Polsce, ponieważ tutaj będą realizowane ich uprawnienia wynikające z umowy wystąpienia.

Jeżeli chodzi o kwestie związane z formatem dokumentów wydawanych obywatelom Unii i członkom ich rodzin, to, tak jak też było przedstawione w wystąpieniu, mamy przepisy, które będą wchodziły w życie z pewnym opóźnieniem, czyli z dniem 2 sierpnia 2021 r. I tutaj w miejsce dzisiaj wydawanych dokumentów będą nowe formaty. W przypadku kart pobytu członków rodziny obywatela Unii i kart stałego pobytu te formaty zmienią się bardzo mocno z uwagi na rozporządzenie 2019/1157 z racji tego, że tam będą musiały być umieszczone rzeczywiście odciski linii papilarnych, tak jak w przypadku dokumentów dla obywateli brytyjskich i członków ich rodzin. W przypadku dokumentów wydawanych obywatelom Unii,

czyli zaświadczeń o zarejestrowaniu pobytu oraz dokumentów potwierdzających prawo stałego pobytu, zmieni się w istocie format, natomiast nie na tyle, żeby pobierać odciski linii papilarnych, gdyż tam takiej potrzeby nie ma, ale jest potrzeba większego zabezpieczenia tychże dokumentów i sprawienia, żeby one były bardziej poręczne, bo dzisiaj niestety zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu mają formę papierową i nie są zbyt poręczne. Te będą miały format bardzo zbliżony do kart pobytu, a więc będą poręczne w codziennym obrocie.

(*Senator Bogdan Borusewicz*: Ale to nie będzie dotyczyło zmian dotychczas obowiązujących dokumentów, które umożliwiają poruszanie się po Unii Europejskiej, tak? Na podstawie obecnie obowiązujących przepisów dowodami osobistymi i paszportami... Pozostanie możliwość posługiwania się takimi dokumentami, one pozostają w mocy. Chodzi tylko o pobyt czy rejestrację.)

Chodzi tylko o te dokumenty, które są wydawane przez organy polskie tym obywatelom Unii, którzy już korzystają ze swobody przepływu osób. Ale absolutnie nie ma to wpływu na podstawowe zasady związane z przepływem osób, czyli możliwością posługiwania się dokumentem podróży czy dowodem osobistym, czy innym odpowiednikiem wskazującym jednoznacznie na obywatelstwo.

(*Senator Bogdan Borusewicz*: No właśnie to chciałem usłyszeć, to chciałem usłyszeć.)

PRZEWODNICZĄCY ZYGUNT FRANKIEWICZ

Rozumiem, że...

(*Senator Bogdan Borusewicz*: Ja jeszcze zabrałbym głos w dyskusji, jeżeli będzie dyskusja...)

Proszę kontynuować, bo na razie nie ma innych zgłoszeń do dyskusji.

(*Senator Bogdan Borusewicz*: Tak, można?)

Proszę bardzo.

SENATOR BOGDAN BORUSEWICZ

Otóż mamy w tej chwili do czynienia z praktyką dołączania różnych regulacji przy innych okazjach. Tutaj jest regulacja dotycząca

rezydentury, przebywania na okres dłuższy w Zjednoczonym Królestwie i obywateli Zjednoczonego Królestwa w państwach...

(Zakłócenia w trakcie wypowiedzi)

No, i MSWiA dołącza tutaj to, co wydaje mi się bardzo ważne. Otóż od początku lat dziewięćdziesiątych była sytuacja, że decyzjami o pobycie...

(Zakłócenia w trakcie wypowiedzi)

...Podejmował taką decyzję i miał tutaj swobodę decydowania, no i Straż Graniczna. W tej chwili to jest jeden organ – Straż Graniczna. Otóż problem jest taki, że Straż Graniczna podejmuje decyzję dyskrecjonalną, tzn. to uzasadnienie...

(Zakłócenia w trakcie wypowiedzi)

...I paragraf i, jak pamiętam – zapewne on pozostał – i inne powody... I to są decyzje dyskrecjonalne. Ale za decyzję odpowiadał wojewoda, organ... urząd cywilny, nie formacja policyjna. Otóż ja co do tego mam duże wątpliwości. Ja wiem, że od wielu lat Straż Graniczna chciała tutaj decydować, podejmować decyzję i jednocześnie realizować decyzję. Ja uważam, że to jest niewłaściwe. Właściwsze jest pozostawienie takiej sytuacji, jaka jest dzisiaj. Wojewoda...

(Zakłócenia w trakcie wypowiedzi)

On nie musi się zgadzać z tymi materiałami, które Straż Graniczna mu przekaże, bo jakieś materiały Straż Graniczna musi przekazać. A tutaj mamy jeden organ policyjny, który mówi, że ktoś ma natychmiast wyjeżdżać, i nie musi się tłumaczyć. To nie jest właściwa zmiana. I jeszcze do tego ta zmiana wprowadzona zostaje przy okazji umowy ze Zjednoczonym Królestwem, tradycyjnie. Tak że ja jestem przeciwny tej zmianie. I oczywiście tę sprawę – proszę się przygotować – poruszę na posiedzeniu plenarnym. Jeżeli w związku z tym macie panowie z ministerstwa spraw wewnętrznych jakieś argumenty, to proszę mi je wyłożyć w tej chwili na posiedzeniu komisji.

**PRZEWODNICZĄCY
ZYGMENT FRANKIEWICZ**

Dziękuję bardzo.

Ja miałem problemy z odbiorem treści wypowiedzi pana marszałka. Jeżeli państwo z Urzędu do Spraw Cudzoziemców i MSWiA są w stanie się odnieść, to bardzo proszę.

**DYREKTOR
DEPARTAMENTU PRAWA MIGRACYJNEGO
W URZĘDZIE DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW
MICHAŁ BŁESZYŃSKI**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Odnosząc się do istoty pytania i wątpliwości, które zostały wyrażone, chciałbym podkreślić, że przeniesienie kompetencji w sprawach orzekania o wydaleniu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin z wojewodów na komendantów placówek Straży Granicznej i komendantów oddziałów Straży Granicznej jest pewnym domknięciem etapu, który rozpoczął się już kilka lat wcześniej, czyli w 2013 r. Z dniem 1 maja 2014 r. weszła w życie nowa ustawa o cudzoziemcach, która przeniosła kompetencje w sprawach o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, czyli to jest instytucja, która zastąpiła dawne wydalenie obywateli państw trzecich właśnie z wojewodów na komendantów placówek i oddziałów Straży Granicznej. W naszej ocenie logicznym krokiem było domknięcie tego procesu poprzez przekazanie organom Straży Granicznej również orzekania w sprawach wydalenia obywateli Unii Europejskiej i członków ich rodzin. Tutaj dalej pozostaje wspólny organ wyższego stopnia w rozumieniu kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do komendantów placówek i oddziałów, czyli szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Od decyzji szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców we wszystkich tych sprawach i na podstawie ustawy o cudzoziemcach oraz na podstawie ustawy o wjeździe przysługuje oczywiście skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Decyzje wydawane na podstawie art. 66, 67 i 68 ustawy o wjeździe nie są decyzjami opartymi na uznaniu administracyjnym, tylko są decyzjami związanymi. Tam oczywiście znajdują się pewne klauzule generalne dotyczące chociażby zagrożenia dla obronności, bezpieczeństwa państwa czy ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, natomiast organ wydający decyzję ma obowiązek w możliwie najbardziej pełny sposób w uzasadnieniu do tych wszystkich kwestii się odnieść i zająć stanowisko.

Pragnę też zwrócić uwagę na to, że Straż Graniczna jest coraz bardziej doświadczoną służbą w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych, gdyż przez ten okres już przeszło 6 lat obowiązywania ustawy z dnia 12 grudnia

2013 r. o cudzoziemcach wykonała duży krok, jeżeli chodzi o kompetencje funkcjonariuszy prowadzących te postępowania. Ośrodek szkoleń specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu jest jednostką szkoleniową Straży Granicznej dedykowaną sprawom migracyjnym. Tam został utworzony zakład do spraw cudzoziemców, który szkoli cyklicznie cudzoziemców. W tych szkoleniach w różnych formach uczestniczy także Urząd do Spraw Cudzoziemców. Tak więc mogę powiedzieć tyle, że poziom kompetencji funkcjonariuszy prowadzących postępowania są systematycznie podnoszony. Dlatego tych obaw dotyczących tego, że decyzja będzie wydawana przez organ pozostający w strukturach służby policyjnej, nie podzielam. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ZYGMUNT FRANKIEWICZ

Dziękuję bardzo.
Czy...

(*Senator Bogdan Borusewicz: Jeszcze moment. Jeszcze...*)

Jeszcze pan marszałek Bogdan Borusewicz. Bardzo proszę.

SENATOR
BOGDAN BORUSEWICZ

Ja chciałbym usłyszeć jednak bardziej konkretne uzasadnienie, tzn. błędy wojewodów... Otóż wydalanie cudzoziemców wywołuje najwięcej kontrowersji. Ja widziałem chęć uzasadnienia itd. Ten argument, o którym Panowie mówicie, że to trzeba ujednoczyć, żeby decyzje dotyczące wydalania były w jednym ręku czy w jednej instytucji... No to, Panowie, dalsza droga to jest likwidacja Urzędu do Spraw Cudzoziemców. No, to po co jest... Czy jest potrzebna Straż Graniczna? Coraz lepiej wyszkolona, ludzie dobrze...

(*Zakłócenia w trakcie wypowiedzi*)

...Zgadzam się z tym. Ale po to są różne instytucje dotyczące takich kontrowersyjnych spraw, żeby te kontrowersje łagodzić i żeby nie popełniać błędów. Tyle chciałem powiedzieć. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ZYGMUNT FRANKIEWICZ

Dziękuję bardzo.

To była dyskusja. Nie było zgłoszonych wniosków, tym bardziej wniosków legislacyjnych.

Czy ktoś z państwa senatorów oraz gości chce zabrać głos?

Nie ma takich zgłoszeń. Nie ma też zgłoszonych wniosków.

Pani legislator zaproponowała zmiany, które przez autorów projektu nie zostały przyjęte. One faktycznie są drobne, dla mnie przekonujące, ale nie będę wnosił ich jako swoje i nie zrobił tego nikt inny z senatorów, członków komisji.

W związku z tym przystępujemy do głosowania nad przyjęciem ustawy bez poprawek.

Jeszcze pani legislator.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
DANUTA DRYPA

Ja tylko chciałam dla formalności powiedzieć, że, jak rozumiem, pan przewodniczący zgłasza wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek, a następnie przechodzi do głosowania.

PRZEWODNICZĄCY
ZYGMUNT FRANKIEWICZ

Tak, tak. Musi być wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek. Taki wniosek zgłaszam. Innych wniosków nie było.

Kto z członków połączonych komisji jest za przyjęciem tej ustawy bez poprawek? Proszę o podniesienie ręki.

(*Głos z sali: 9 głosów za, jednogłośnie.*)

Tutaj jednogłośnie. Jeszcze sprawdzimy głosowanie zdalne.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o zsumowanie wyników.

(*Głos z sali: 13 senatorów za, nikt nie był przeciw, 1 się wstrzymał.*)

Dziękuję bardzo.

13 – za, nikt nie był przeciw, 1 się wstrzymał. Ustawa została przyjęta przez komisję.

Na senatora sprawozdawcę proponuję, w uzgodnieniu z nieobecnym panem senatorem Aleksandrem Pociem, właśnie pana senatora Pociem. Pan senator zgodził się, był obecny

Wspólne posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji (66.)
oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej (52.)

w zasadzie prawie w czasie całej dyskusji. Nie było innych chętnych, chociaż starałem się pozyskać...

(*Głos z sali:* Bardzo dobrze.)

Czy ktoś z państwa ma inną kandydaturę, wniosek? Nie.

Pan Aleksander Pocij będzie sprawozdawcą połączonych komisji.

Dziękuję bardzo państwu za udział, gościom, państwu senatorom i pani legislator. Bardzo dziękuję.

Zamykam posiedzenie połączonych komisji.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 19 minut 48*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy